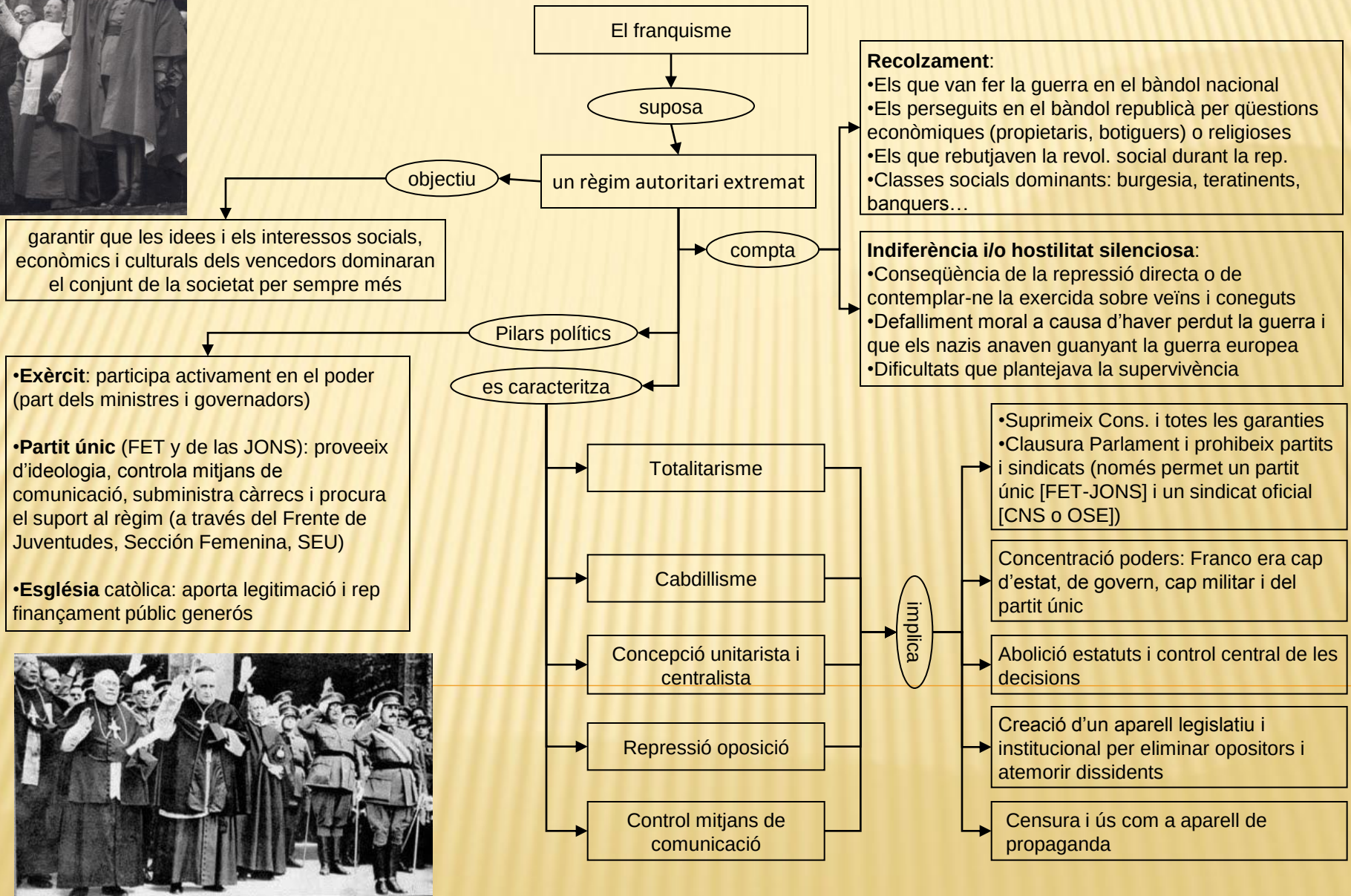

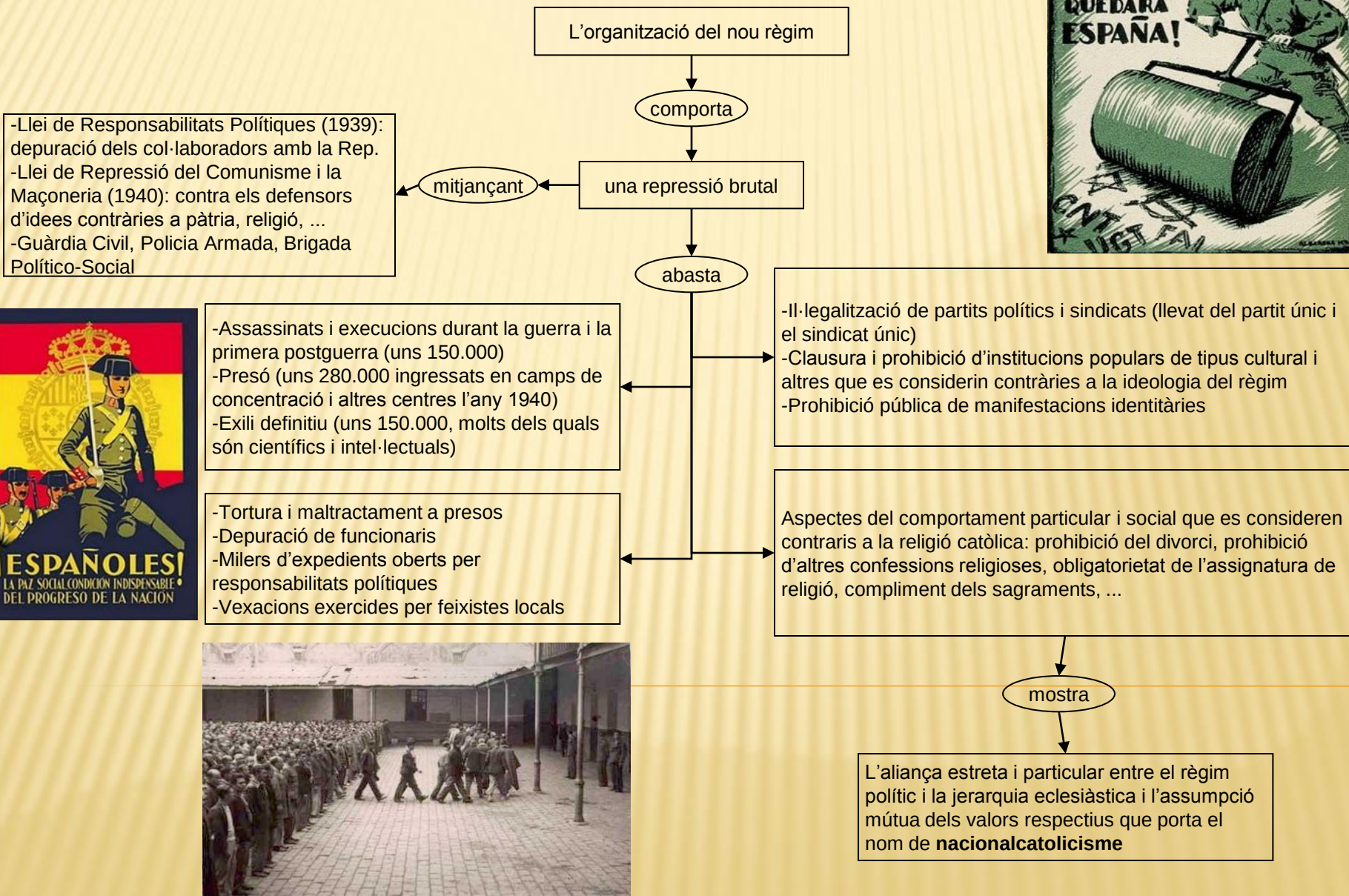
7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

7.1. Un règim dictatorial

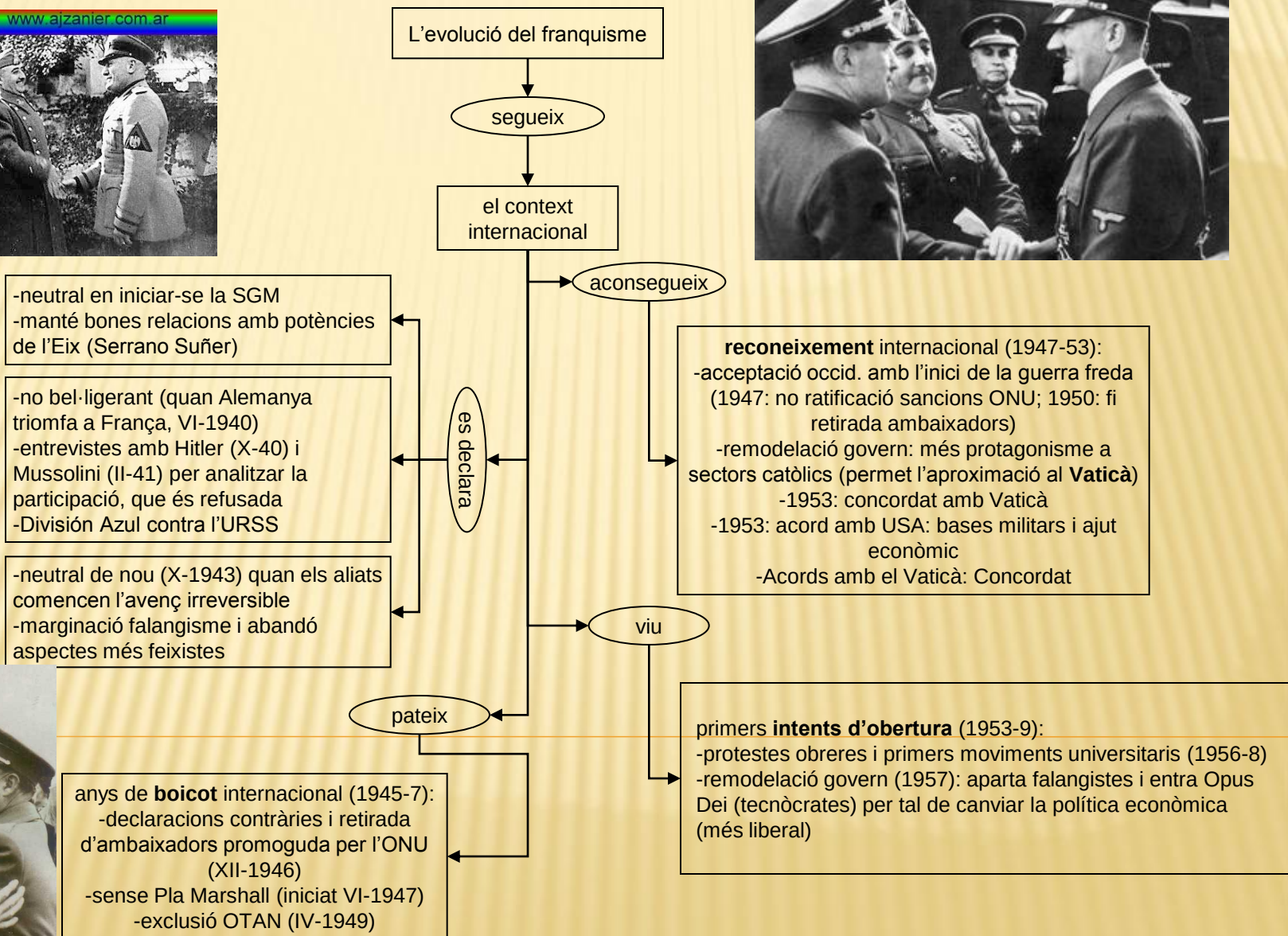
7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

7.2. Una repressió institucionalitzada

7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

7.3. Relacions internacionals i evolució del règim

7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

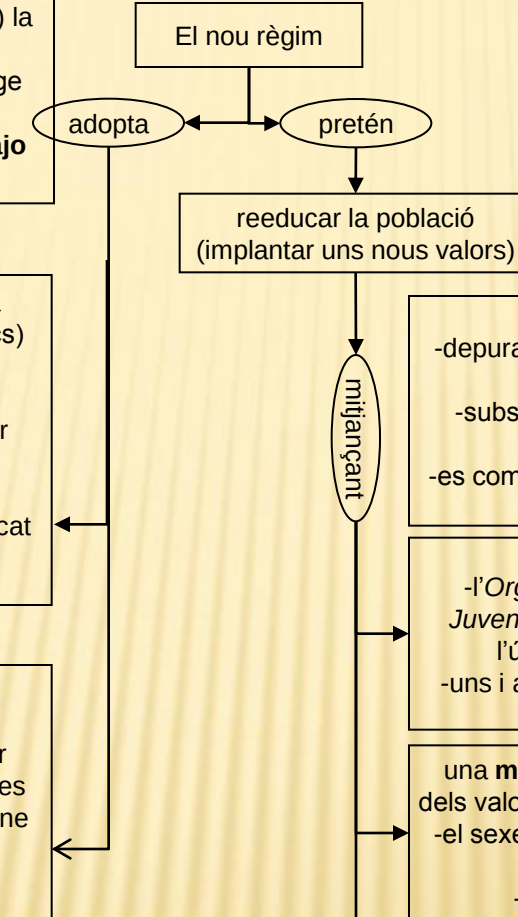
7.4. L'estructura i els valors del nou Estat

En una **primera fase** (victòries del feixisme a Europa) la Dictadura adoptà les formes més clarament feixistes: braç en alt, Serrano Suñer Ministre d'Exteriors, Falange Española majoria al govern de Franco, etc.
Ja funcionava la 1ª Llei Fonamental: **Fuero del Trabajo** (1938), regula les relacions laborals

Una **segona fase**: inici derrota dels feixismes i guerra freda (la Dictadura s'enmasacara i ascens dels catòlics)
Lleis Fonamentals:
-**Llei constitutiva de les Corts** (1942): cambra consultiva i deliberant, però no legislativa, formada per 'procuradors' designats pel poder i per terços:
-**Democràcia Orgànica**: organitza la participació a partir de tres unitats bàsiques: família, municipi i sindicat (**corporativisme**)

-**Fuero de los Españoles** (1945): relació de drets
-**Llei del Referèndum Nacional** (1945): obligava a fer consultes a la població en les grans decisions polítiques
-**Llei de Successió** (1947): convertia Espanya en regne i Franco en cap d'estat vitalici, creava Consell de Regència i Consell del Regne i li permetia designar successor
-**Llei de principios del Movimiento Nacional** (1958): institueix el MN com a únic partit

l'ensenyament:

- depuració de professors i substitució per personal addicte
- separació de sexes
- substitució de mètodes d'ensenyament i de continguts
- imposició de la matèria de FEN
- es complementa amb l'assignatura de religió, la catequesi, cursets, exercicis espirituals, ...

oci i lleure:

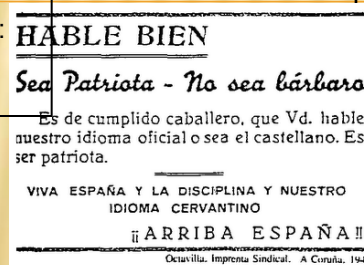
- l'*Organización Juvenil Española* (després, *Frente de Juventudes*) i grups juvenils de l'Església seran gairebé l'única alternativa (excursions, esports, jocs, ...)
- uns i altres faran tasques allunyades dels seus objectius (serveis d'ordre i policia moral)

una **moral pública tradicional**, que suposa la imposició dels valors religiosos (i de l'infern) sobre els comportaments:

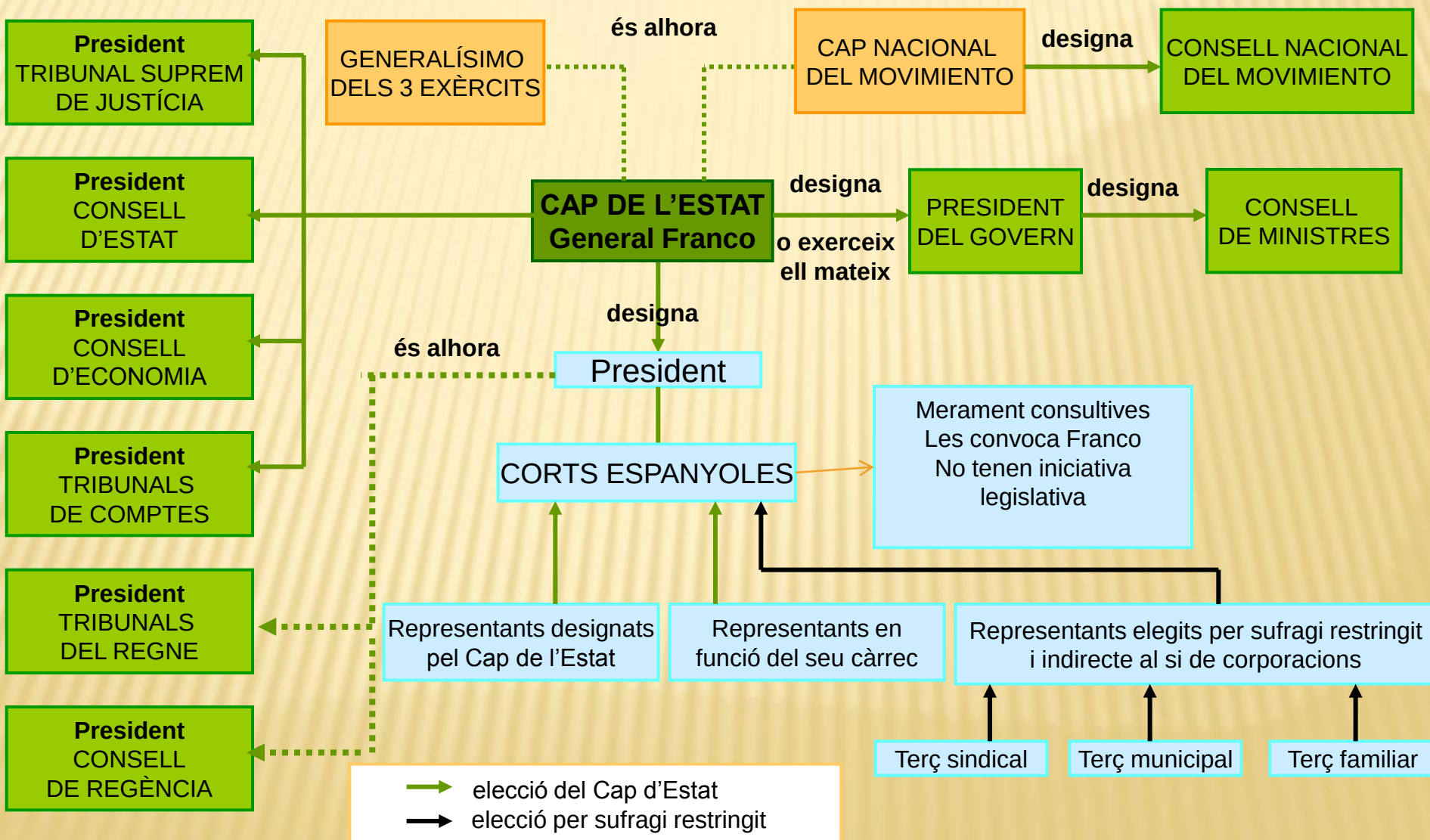
- el sexe és pecat i l'exhibició del cos és un atemptat moral
- censura espectacles
- educació femenina dirigida a la vida privada

premsa, ràdio i mitjans audiovisuals:

- control estricte que arriba a nomenar un director de la confiança del règim
- censura prèvia (modificació, retalls, prohibició de publicar)
- prohibició d'informar sobre problemes polítics o socials
- depuració de periodistes, control de les escoles de periodisme i autorització per exercir la professió

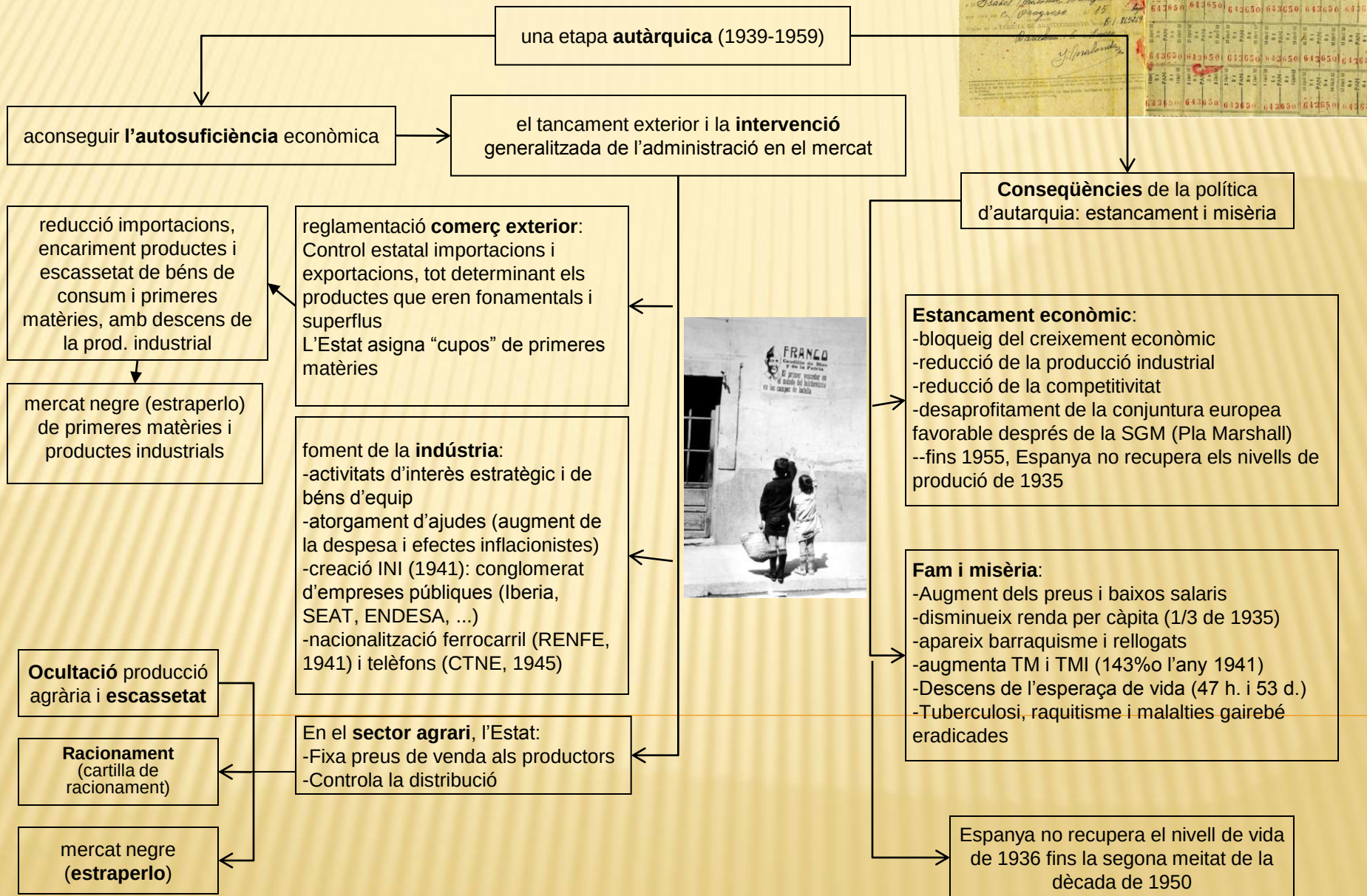

ORGANIGRAMA DE LA DEMOCRÀCIA ORGÀNICA

7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

7.5. Autarquia i racionament

L'AUTARQUIA

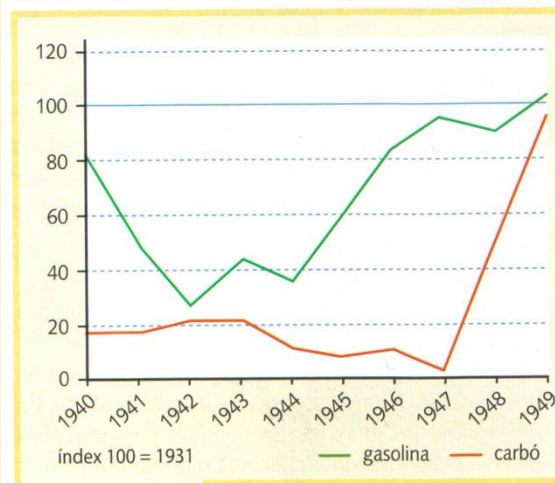
Espanya és un país privilegiat que es pot bastar a si mateix. Tenim tot allò que ens cal per viure, i la nostra producció és prou abundant per assegurar la nostra subsistència. No tenim necessitat d'importar res (...).

Declaracions de Franco al diari Candide, 1939.
(Traduït del castellà)

La doctrina autàrquica entén que el més gran benestar social i polític d'un Estat només s'aconsegueix produint a l'interior del país la major quantitat de béns consumibles. La producció aleshores és apreciada com a valor nacional, i és considerada una finalitat de poder i una fita d'independència política i social. (...)

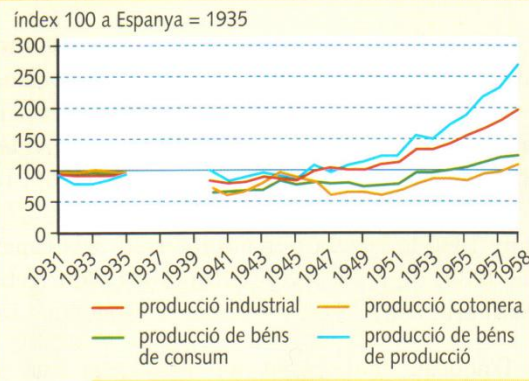
A. de MIGUEL: *Información Comercial Española*, 1941.
(Traduït del castellà)

IMPORTACIONS ESPANYOLES (1940-1949)

Font: A. CARRERAS i X. TAFUNELL: *Estadísticas históricas de España, siglos XIX-XX*, 2005.

LA PRODUCCIÓ INDUSTRIAL A ESPANYA

Font: J.M. SOLÉ SABATÉ (dir.): *El franquisme a Catalunya (1939-1977)*, vol. 2, 2005.

CARESTIA I OCULTACIÓ DE PRODUCTES

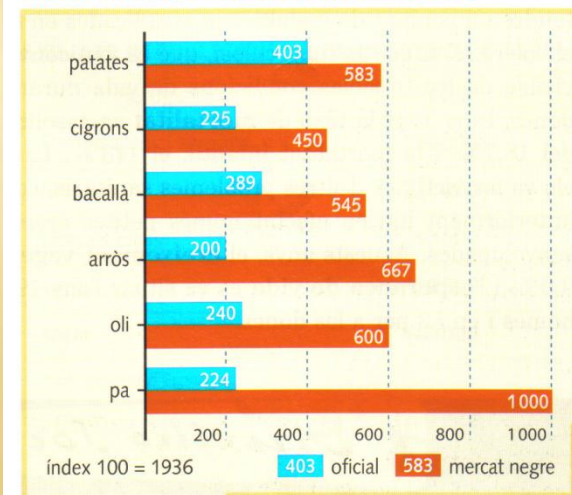
D'ençà del 1939 (...) els preus s'han apujat pel cap baix del 200 al 300 per cent, descomptats, naturalment, els preus optimistes i ficticis dels articles racionats, subministrats per mitjà de cartilles.

Informe al Ministerio de Industria y Comercio, 1946.
(Traduït del castellà)

(...) Una bona part dels productors són reacs a declarar i a lliurar les seves collites totals als organismes oficials, i s'estimen més córrer els riscos d'una tinença clandestina a canvi d'obtenir-ne un benefici econòmic més gran.

Jefatura del Servicio Nacional del Trigo, juliol del 1950.
(Traduït del castellà)

PREUS OFICIALS I MERCAT NEGRE (1944)

Font: C. MOLINERO i P. YSÀS: *Patria, justicia y pan*, 1985.

7. EL FRANQUISME: LA CONSTRUCCIÓ D'UNA DICTADURA (1939-59)

7.6. L'oposició: exili i resistència

exili (França, GB i sobretot Mèxic, Argentina, Colòmbia, Xile, Veneçuela i Cuba)

L'oposició

pateix

actua

resistència

desenvolupada

a l'exili:

- distància i fragmentació
- dificultats per accedir a l'interior del país i enviar-hi instruccions i informació
- manteniment de governs de cara als aliats

a l'interior:

- esclafament dels grups clandestins
- **Lluita armada** dels maquis (rurals i urbans)
- mostres gairebé simbòliques de **resistència** (pintades)
- conflictes laborals** esporàdics (1945, 1947)
- reinici de les **vagues** a la dècada dels 50 (1951, tramvies de Barcelona; 1956-7: estudiants universitaris; 1958: vagues a Astúries)
- política de **reconciliació nacional** (PCE: 1956)

travessa

primera fase (1939-44)

segona fase (1944-47)

tercera fase (1947-51)

caracteritzada per

-intents de reconstrucció, tot i la repressió
-manteniment d'activitat guerrillera (maquis): (antics milicians que han quedat aïllats en territori franquista durant la guerra i noves partides arribades de França), mitjans escassos i poc suport entre la població

augment activitat a causa de la derrota feixista en la SGM:
-creació plataformes unitàries (ANFD))
-activitat guerrillera (pretén reobrir la guerra per tal que intervinguin els aliats. Invasió de la Vall d'Aran)

-derrota de les partides o abandonament de la lluita (resten grups aïllats (anarquistes com Quico Sabater, Ramon Vila...))
-desmoralització a causa de la consolidació de la dictadura
-les org. polítiques intenten vincular-se a les lluites socials (PCE-PSUC)